

Ўзбекистон Республикаси Президенти
хузуридаги Тадбиркорлик субъектларининг
ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя
қилиш бўйича вакилнинг
2023 йил 12 январдаги 2-УМ-сонли
буйруғига 2-илова.

**Инвестициялар, саноат ва савдо вазирлиги хузуридаги Ўзбекистон техник
жиҳатдан тартибга солиш агентлиги ҳамда унинг тизимидаги ташкилотлар
томонидан тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ҳамда қонуний
манфаатларига риоя этилиши ва тадбиркорлик субъектлари фаолиятида
текширувлар ўтказилишининг қонунийлигини ўрганиш юзасидан
САВОЛНОМА**

**1. “Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида”ги
ва «Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги Қонунлар
талабларига риоя қилиниши;**

- тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқ ва манфаатларига риоя қилиниши, тадбиркорлик субъектларидан келиб тушган мурожаатларнинг (ариза, шикоят, таклифлари) кўриб чиқирилишини ўрганиб чиқиш, жумладан мурожаатларни кўриб чиқиш муддатларига риоя қилиниши, мурожаатларни асоссиз рад қилинмаслиги ва кўриб чиқирилиши натижаси бўйича амалга оширилган чораларни ва бошқа маълумотларни;

- соҳада фаолият юритувчи тадбиркорлик субъектларини тадбирларга мажбурий жалб этиш ҳолатлари мавжуд ёки мавжуд эмаслиги;

- тадбиркорлик субъектларига нисбатан қўлланилган таъсир чораларининг қонунийлиги ва асослилиги;

- тадбиркорлик субъектларига соҳасидаги давлат хизматларини кўрсатишда қонун ҳужжатларида белгиланган тартиб-таомилларига риоя қилиниши;

- тадбиркорлик субъектларининг қонунда белгиланган ҳуқуқ ва манфаатларига риоя қилиниши, имтиёз ва преференцияларнинг қўлланилиши ҳолатларини ўрганиш.

2. “Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини давлат томонидан назорат қилиш тўғрисида”ги Қонун, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 13 сентябрдаги ПК-374-сон қарори ҳамда “Назорат қилувчи органлар томонидан тадбиркорлик субъектлари фаолиятида ўтказиладиган текширувларни келишиш ва ўтказиш тартиби ҳақидаги вақтинчалик” Низом (рўйхат рақами 3067-сон, 07.09.2018 й.) талабларига риоя этилиши.

- текширувларни ўтказишда Қонун талабларига риоя этилиши;

- текширувларни ўтказишга масъул бўлган шахсларнинг уларга қўйилган талабларга мувофиқлиги;

- текширувларни ўтказиш учун асосларнинг мавжудлиги;

- тадбиркорлик субъектларида ўтказилган текширувлар вақтинчалик низомда белгиланган тартиблар бўйича ўтказилганлиги, жумладан, текширув ўтказиш учун ҳужжатларнинг тўғри расмийлаштирилганлиги, текширув давомида текширув дастуридан ёки ўз ваколатларидан четга чиқмаганлиги, Текширувларни рўйхатга олиш ягона тизимида маълумотлар тўғри ва ўз вақтида киритилганлигини ўрганиш.

3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 27 июлдаги “Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-5490-сонли Фармони талабларига риоя этилиши.

- тадбиркорлик субъектларида ўтказилган текширувлар ваколатли орган билан келишиш (хабардор қилиш) учун Текширувларни электрон рўйхатга олиш ягона тизимида киритилганлигини ўрганиш;

- ўтказилган (давлат сири билан боғлиқ бўлган текширувлардан ташқари) текширувлар идорада юритилган текширувларни рўйхатга олиш китобига тўлиқ рўйхатга олинганлиги ва рўйхатга олинган текширувларни Текширувларни электрон рўйхатга олиш ягона тизимида киритилган текширувлар билан таққослаш орқали ўрганиш;

- Қонун, Фармон ва Низомда белгиланган бошқа талабларнинг бажарилишини ўрганиш.

4. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2018 йил 30 ноябрда 3093-сон билан рўйхатга олинган “Текширувларни электрон рўйхатга олиш ягона тизимини юритиш тартиби ҳақида”ги Низом талабларига риоя этилиши.

- тадбиркорлик субъектлари фаолиятида ўтказиладиган текширувларни электрон рўйхатга олиш ягона тизимини юритилишини ўрганиш.

5. Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 7 ноябрдаги 920-сон қарори билан тасдиқланган “Назорат қилувчи органлар мансабдор шахсларини тадбиркорлик субъектлари фаолиятини текшириш ҳуқуқини бериш юзасидан аттестациядан ўтказиш тартиби тўғрисида”ги ҳамда 2022 йил 19 октябрдаги 611-сон қарори билан тасдиқланган “Текширувларни рўйхатга олиш китобини тўлдириш тартиби тўғрисида”ги Низомлар талабларига риоя этилиши.

- тадбиркорлик субъектлари фаолиятида текширув ўтказган мансабдор шахсларнинг қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда аттестациядан ўтганлиги ва махсус гувоҳномаси мавжудлиги;

- назорат қилувчи орган мансабдор шахслари электрон реестрга киритилганлигини “Ягона давлат назорати” ахборот тизими орқали ўрганиш;

- ўтказилган барча аттестациялар баёнлари, улар белгиланган тартибда расмийлаштирилганлиги, аттестация комиссияси тўлиқ таркибда иштирок этганлиги ҳолатларини ўрганиш.

6. Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 11 мартдаги 114-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги ҳузуридаги Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги тўғрисида”ги Низом талабларига риоя қилиниши.

- техник жиҳатдан тартибга солиш, стандартлаштириш, мувофиқликни баҳолаш ва метрология соҳаларида Агентлик ҳамда унинг тизимидаги ташкилотларнинг вазифа ва функциялари қай тартибда бажарилаётганлиги;

- техник жиҳатдан тартибга солиш, стандартлаштириш, сертификатлаш ва метрология соҳани халқаро андозаларга мослаштириш, стандартлардан кенг фойдаланиш муҳитини яратиш, мувофиқликни баҳолаш жараёнларига замонавий услубларни жорий қилиш бўйича амалга оширилган ишларни ўрганиш.

7. “Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги ва “Озиқ-овқат маҳсулотининг сифати ва хавфсизлиги тўғрисида”ги Қонунлар, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 2 июндаги ПФ-6240-сон Фармони ва Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 12 августдаги 410-сон қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикасида стандартлар ва ўлчов воситалари устидан давлат назорати тўғрисида”ги Низом талабларига риоя қилиниши.

- техник жиҳатдан тартибга солиш, стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва метрология соҳасида давлат назорати қонунчилик талаблари асосида ўтказилганлиги;

- маҳсулотларга нисбатан қонунчилик ҳужжатлари ва техник регламентларда белгиланган мажбурий талабларга риоя этилмаганлиги аниқланганда ишлаб чиқарувчи ёки олиб қирувчига дастлаб огохлантириш берилганлиги;

- тадбиркорларга нисбатан қўлланилган маъмурий жарималарнинг қонунийлиги;

- товарлар ишлаб чиқариш ва реализация қилишини тўхтатиш (ишлар бажарилишини, хизматлар кўрсатилишини тўхтатиш) ҳолатларини ўрганиш.

8. “Мувофиқликни баҳолаш тўғрисида”ги Қонун, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 30 мартдаги “Мувофиқликни баҳолаш органларини аккредитация қилиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3643-сон қарори, Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 24 апрелдаги “Мувофиқликни баҳолаш органларини аккредитациядан ўтказиш соҳасидаги ишларни такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги 349-сон ҳамда ““Мувофиқликни баҳолаш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2015 йил 14 октябрдаги 292-сон қарорлари талабларига риоя этилиши.

- мувофиқликни баҳолаш органларини аккредитациядан ўтказиш;

- мувофиқликни баҳолаш бўйича аккредитация қилинган органлар ва метрология хизматларининг белгиланган шартлар ва талабларни бажариши устидан инспекция назоратини амалга оширилиши;

- мувофиқлик сертификатини ёки аккредитация тўғрисидаги гувоҳномани тасдиқлаш, унинг амал қилишини тўхтатиб туриш, тугатиш ёхуд сертификатни ёки гувоҳномани бекор қилиш;

- Ўзбекистон Республикасидан ташқарида амалга оширилган мувофиқликни баҳолаш натижаларини Ўзбекистон Республикасида эътироф этиш;

- халқаро ва миллий аккредитация органлари билан фаол ҳамкорлик қилиш, ушбу соҳада халқаро стандартлар ва техник регламентларни жорий этишга оид олиб борилган ишларни ўрганиш.

9. “Метрология тўғрисида”ги Қонун ва Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 29 августдаги “Ўзбекистон Республикасида метрология хизматлари кўрсатиш тартибини такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги 528-сон қарори талабларига риоя қилиниши.

- миллий эталонларни яратиш, тасдиқлаш, сақлаш ва ишчи ҳолатда сақлаб туриш қоидаларини ўрнатиш, шунингдек уларнинг халқаро даражада солиштирилиши;

- ўлчашларнинг ягона бирликда бўлишини таъминлашга доир норматив ҳужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқилиши;

- ўлчаш воситаларини давлат синовларидан ўтказиш;

- ўлчаш воситаларини метрологик аттестациядан ўтказиш, қиёслаш ва калибрлаш;
- ўлчаш воситалари турини тасдиқлаш сертификатининг амал қилишини тўхтатиб туриш, бекор қилиш ва дубликати бериш;
- стандарт намуналарни метрологик аттестациядан ўтказиш;
- синов воситаларини метрологик аттестациядан ўтказишга доир олиб борилган ишларни ўрганиш.

10. “Маҳсулот ва хизматларни сертификатлаштириш тўғрисида”ги Қонун, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 15 августдаги ПҚ-4419-сон қарори ва Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 6 июлдаги 318-сон қарори билан тасдиқланган “Маҳсулотларни сертификатлаштириш тартиби тўғрисида”ги Низом талабларига риоя этилиши.

- мажбурий сертификатлаштириш талабларига риоя этилиши устидан давлат назорати амалга оширилиши;
- сертификатлаштириш тўғрисидаги қонунчилик нормалари бузилганлиги учун мувофиқлик сертификатларининг ва мувофиқлик белгиларини тўхтатиб туриш ва бекор қилиш ҳолатлари қонунийлигини ўрганиш.

11. “Стандартлаштириш тўғрисида”ги Қонун ва Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 14 мартдаги “Ўзстандарт агентлиги ҳузуридаги Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жиҳатдан тартибга солиш илмий-тадқиқот институти фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги 220-сон қарори талабларига риоя қилиниши.

- стандартлаштириш, техник жиҳатдан тартибга солиш, метрология ва мувофиқликни баҳолаш соҳаларида кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш;
- стандартлаштириш бўйича норматив ҳужжатларни, шу жумладан, ҳўжалик юритувчи субъектлар ва бошқа ташкилотларнинг буюртманомалари бўйича шартнома асосида ишлаб чиқиш ва реализация қилиш;
- республикада халқаро, давлатлараро, минтақавий стандартларни қабул қилиш, қўллаш ҳамда замонавий бошқарув услубларига асосланган ягона интеграциялашган стандартлаштириш тизими яритиш бўйича амалга оширилган ишларни ўрганиш.

12. “Техник жиҳатдан тартибга солиш тўғрисида”ги Қонун ва “Техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатларни тайёрлаш, ҳуқуқий экспертизадан ўтказиш ва ҳисобга олиш” қоидалари (рўйхат рақами 3344-сон, 28.12.2021 й.) талабларига риоя этилиши.

- техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги давлат назорати қонунчилик талабларига мувофиқ ўтказилганлиги;
- техник жиҳатдан тартибга солиш соҳани халқаро андозаларга мослаштириш бўйича амалга оширилган ишларни ўрганиш.

13. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 21 сентябрдаги “Ўзбекистон Республикасида ишлаб чиқариладиган товарларга штрихли кодлашни жорий этиш тўғрисида”ги 438-сон қарори талабларига риоя қилиниши.

- Ўзбекистон Республикасида ишлаб чиқариладиган товарларни штрихли кодлаш;

- ишлаб чиқариладиган товарлар штрихли кодларининг давлат реестрини юритилиши бўйича олиб борилган ишларни ўрганиш.

14. Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 20 августдаги 698-сон қарори талабларига риоя этилиши.

- электр энергия, табиий газ, ичимлик ва иссиқ сувни ҳисобга олиш ускуналарини (ҳисоблагичларни) қиёслашдан ўтказиш бўйича давлат хизматлари кўрсатиш маъмурий регламент талабларига риоя этилганлигини ўрганиш.

15. Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 24 апрелдаги 348-сон қарори талабларига риоя қилиниши.

- давлат-хусусий шериклик асосида синов (ўлчов) лабораторияларини ташкил қилиш ва уларнинг фаолиятини йўлга қўйиш бўйича амалга оширилган ишларни ўрганиш.

16. “Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятининг шартномавий-ҳуқуқий базаси тўғрисида”ги Қонуни талабларига риоя этилиши.

- тадбиркорлик субъектлари билан шартномаларни тузиш, бажариш, ўзгартириш ва бекор қилиш аҳволи, шартномалар бўйича мажбуриятларнинг бажарилганлиги:

- бошқарма ва унинг тузилмалари томонидан харидлар ва танловлар амалга оширилишида тадбиркорларнинг ҳуқуқларига риоя қилинишини ўрганиш.

17. Соҳага оид қонун ҳужжатларининг тадбиркор фаолиятига таъсирини ўрганиш.

- тадбиркорлик соҳасида қабул қилинган қонунчилик ҳужжатларининг “Ўзэнергоинспекция” томонидан ижро этилишини ўрганиш;

- юқорида ўрганиладиган масалаларни соҳага масъул мутахассислар билан фикрлашилган ҳолда ушбу соҳани тартибга солувчи қонун ҳужжатларидаги бўшлиқлар, ҳаволаки нормалар, қарама-қаршиликлар ва бошқа камчиликлар, уларни амалиётда қўллаш оқибатлари, шунингдек қонунчиликни такомиллаштиришга оид таклифлар ишлаб чиқилади.

18. Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги Кодекси талабларига риоя қилиниши.

- Агентлик ва унинг таркибидаги идоралар томонидан тадбиркорлик субъектларига нисбатан маъмурий ишларни юритишда кодексда белгиланган талабларга риоя қилиниши аҳволини ўрганиш;

- тадбиркорлик субъектларига нисбатан юритилган маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишларни кўриб чиқилганлиги ёки кўриб чиқиш учун маъмурий судларга юборилганлигини ўрганиш.

19. Тадбиркорлик субъектлари фаолияти билан боғлиқ соҳага оид бошқа қонун-ҳужжатлари талабларига риоя этилишини ўрганиш.

- тадбиркорлик субъектлари фаолияти, уларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари билан боғлиқ бошқа масалаларнинг қонун-ҳужжатлари талабларига мувофиқлигини ўрганиш.